

L a n d s k a p s n ä m n d e n s f r a m -
ställning till Ålands landsting med förslag
till landskapslag angående i Mariehamn och på
den åländska landsbygden tjänstgörande överkon-
staplars samt äldre och yngre konstaplars av-
gångsålder.

N:o 12/1939.

Allaredan genom förordningen angående ändring av förordningen den 14 februari 1925 om polisväsendet i Finland, given den 14 december 1932, har stadgats, att i städer och på landsbygden tjänstgörande överkonstaplar samt äldre och yngre konstaplar ävensom städernas inspektionskonstaplar äro skyldiga att avgå från sin befattning vid uppnådd sextio års ålder, med undantag dock för sådana vid polisinrättning i stad tjänstgörande överkonstaplar samt äldre och yngre konstaplar, vilka utföra enbart kansliarbeten eller därmed jämförliga uppdrag. Under vilka förutsättningar och i vilken ordning polisman kan bibehållas i sin befattning även efter det han uppnått avgångsålder, därom stadgas i § 3 mom. 1 av lagen den 29 juni 1926 angående utnämningssbrev för innehavare av statens tjänster och fasta befattningar samt om deras rätt att kvarstå i sin tjänst eller befattning, sådant detta lagrum lyder i lagen den 13 december 1930. Denna förordning trädde i kraft den 1 januari 1933. Däremot hava överkonstapeln samt äldre och yngre konstaplar vid Mariehamns polisinrättning ävensom äldre och yngre konstaplar på den åländska landsbygden, jämlikt stadgandena i § 3 av landskapslagen den 31 maj 1929 angående utnämningssbrev för in-

nehavare av landskapet Ålands tjänster och fasta befattningar samt deras rätt att kvarstå i sin tjänst eller befattning ävensom skyldighet att därifrån avgå, sådant detta lagrum ändrat lyder i landskapslagen av den 8 juli 1931, rättighet att kvarstå i sin befattning till 67 års ålder samt kunna bibehållas i befattningen även efter denna tid på grund av bestämmelserna i sistnämnda landskapslag.

Landskapsnämnden har av särskilda skäl icke tidigare ingått i förslagsfattning om ändring av nästnämnda befattningshavares avgångsålder, men då landskapsnämnden håller före, att även landskapets ordningspolis bör besitta större mått av fysisk rörlighet, energi och intresse, än vad man rättvisligen kan fordra av en man, som överskridit 60 år, har landskapsnämnden, med beaktande jämväl av de för närvarande rådande och sannolikt ännu för något år framåt inträffande undantagsförhållanden, ansett tidpunkten lämplig att uppgöra förslag till landskapslag, vilken kommer att försätta landskapets ordningspolis i samma ställning beträffande skyldigheten att avgå från befattning som rikets motsvarande polisfunktionärer.

Landskapets behörighet att stifta landskapslag i nuförevarande anseende bör anses obestridlig, ty, på grund av § 28 självstyrelselagen och den rätt till självstyrelse Åland åtnjuter, ankommer det på landskapet att inrätta de för landskapsförvaltningens behov erforderliga tjänster och befattningar samt bestämma resp. funktionärers skyldigheter och rättigheter ävensom deras anställningsvillkor överhuvud.

Jämlikt överenskommelseförordningen angående organisationen av

lissvården och i samband därmed stående förvaltningsgrenar i landskapet Åland, given den 27 maj 1932, vilken förordnings giltighetstid från den 1 juli 1935 förlängts tillsvidare genom förordningen av den 13 juni 1935, har polisförvaltningen på Åland ordnats å ena sidan medelst en strängt genomförd uppdelning av den högsta polismyndigheten i landskapet mellan landshövdingen och landskapsnämnden, men å andra sidan genom sammanförande av statens och landskapets polisangelägenheter hos de underlydande organen, vilka sålunda fungera såväl för statens som för landskapets räkning. I § 8 av förstnämnda förordning stadgas, att av de underlydande organen överkonstaplar och konstaplar vid ordningspolisen antagas samt avskedas och entledigas av landskapsnämnden. Och i § 14 mom. 1 av samma förordning är ordningspolisens uppgift både som landskaps- och statspolis angiven.

Polisbetjäningen på Åland är sålunda ställd i landskapets tjänst, men med uppgift att, i mån av behov, jämväl fungera för statens räkning. Alldenstund motsvarande ordningspoliser i det övriga riket enligt förståberopade förordning måste avgå vid sextio års ålder, men en högre tjänstgöringsålder för närvarande är medgiven landskapets ordningspolis, synes detta sakförhållande icke väl sammangå med det ömsesidighetsförhållande, som bör råda mellan statens och landskapets polismanskap, ty lika väl som landskapsmyndigheterna under de gångna årens förlopp strävat till att bereda landskapsförvaltningen underlydande tjänstemän och befattningshavare samma rättigheter i avseende på avlönning, ålderstillägg och pension, m.m., som motsvarande tjänstemän

och befattningshavare i det övriga riket innehava, bör man med fog tillägga även samma skyldigheter åt landskapets funktionärer åt motsvarande sådana i riket.

Det torde måhända invändas, att landskapets nuifrågavarande befattningshavare genom förkortad tjänstetid med avseende å sin ålder skulle förlora någon rätt, t.ex. rätten till full pension efter tjänstetår. Men härpå gives svaret i det faktum, att sådan rätt icke går förlorad, ty i § 3 mom. 3 i landskapslagen angående innehavare av tjänst eller befattning i landskapet Åland rätt till pension, utfärdad den 15 mars 1928, stadgas, att då rätt till pension inträder före 63 års ålder, vidtager i mom. 1 av samma paragraf nämnd rätt till beräknande av pension lika många åldersår före uppnådd 30 års ålder, dock icke tidigare än vid uppnådd 25 års ålder; och vid bestämmande av den ålder, vid vilken pension erlägges före 63 år, åläggs landskapsnämnden, i enlighet med gällande bestämmelser i riket, härmed bestämma.

Med hänsikt till vad här ovan framhållits, finner landskapsnämnden nödvändigt, att en landskapslag stiftas av i huvudsaklig överensstämmelse med rikets ovanomförmälda förordning; och får förtydla förelägga Landstinget till antagande av följande förslag till landskapslag:

"Landskapslag

angående i Mariehamn och på landet i landskapet Åland
tjänstgörande överkonstaplars samt äldre och yngre konst-

§ 1.

I Mariehamn och på landet i landskapet Åland tjänstgörande överkonstaplar samt äldre och yngre konstaplar äro skyldiga att avgå från sin befattning vid uppnådd sextio års ålder.

I föregående moment stadgad avgångsålder berör icke sådan vid polisrättningen i Mariehamn tjänstgörande överkonstapel samt äldre och yngre konstapel, som kan komma att anställas för utförande av enbart kansliarbete eller andra därmed jämförliga uppdrag.

Under vilka förutsättningar och i vilken ordning polisman i landskapet Åland kan bibehållas i sin befattning även efter det han uppnått avgångsålder, därom stadgas i § 3 av landskapslagen den 31 maj 1929 angående utnämningssbrev för innehavare av landskapets tjänster och fasta befattningar samt om deras rätt att kvarstå i sin tjänst eller befattning ävensom skyldighet att därifrån avgå, sådant detta lagrum ändrat lyder i landskapslagen den 8 juli 1931.

§ 2.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft.

§ 3.

De konstaplar, som vid denna landskapslags ikraftträdande redan uppnått eller före den 1 september 1940 uppnå sextio års ålder, äro skyldiga att avgå från sin befattning först sistnämnda dag; och bör vederbörande konstapel hos landskapsnämnden göra framställning om sitt bibehållande även därefter i sin befattning senast den 31 maj 1940.

539

Mariehamm den 24 oktober 1939.

På landskapsnämndens vägnar:

Joh. Brandfær.

Mimer W. S. Beck.